

El català, un cas únic a Europa

Coberta de l'Euromosaic, estudi dels diversos grups lingüístics minoritzats dels estats membres de la UE

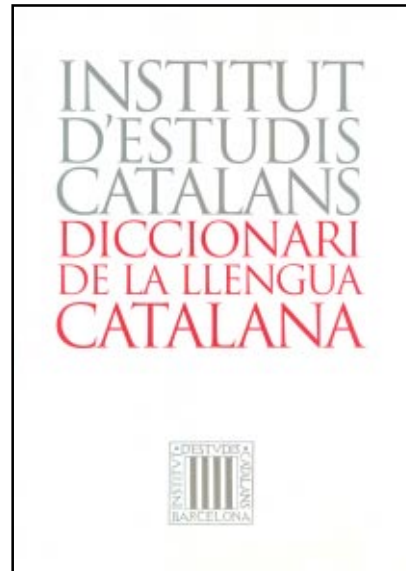
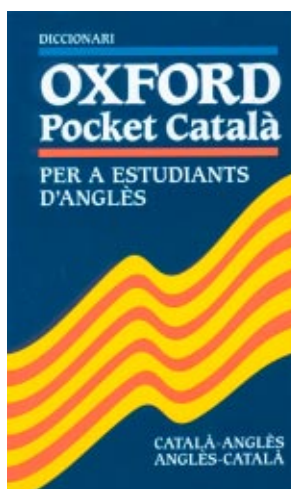
El català té algunes de les característiques de les anomenades llengües minoritàries, com són la pràctica inexistència de persones monolingües i, per tant, població bilingüitzada, la pertinença dels territoris del seu domini lingüístic a estats més extensos on la llengua de la majoria és una altra, o la falta de presència en alguns sectors de la vida social.

No obstant això, el català no pot ser considerat una llengua minoritària ja que es diferencia d'aquestes llengües per diversos motius que la situen entre les llengües europees de demografia mitjana:

- *Pel seu estatut jurídic.* És oficial en un estat sobirà (Andorra) i, al costat del castellà, en tres comunitats autònomes espanyoles, fet que comporta una presència significativa a l'Administració pública i el seu ensenyament obligatori en el sistema educatiu.
- *Per la seva demografia.* El català és la setena llengua de la Unió Europea. El nombre de persones que el parlen és superior al de les que parlen finès o danès, i equiparable al de les que parlen suec, grec o portuguès a Europa. D'altra banda, segons l'estudi Euromosaic, encarregat per la Unió Europea, el 1991 (amb dades d'aquell any) els parlants de llengua catalana són més de la tercera part de les persones que parlen llengües considerades minoritàries (33,5%). Són seguits, a distància, pels parlants de gallec (13%), occità (11%) i alemany fora d'Alemanya i Àustria (9%).
- *Per la seva situació sociolingüística.* No ha estat abandonat pels seus parlants (llevat de supòsits excepcionals) i es transmet de ma-

La Constitució del Principat d'Andorra declara el català llengua oficial. També ho fan, juntament amb el castellà, els estatuts d'autonomia de Catalunya, les Illes Balears i la Comunitat Valenciana

nera intergeneracional amb normalitat. L'entenen el 95% dels ciutadans d'Andorra, Catalunya i les Illes Balears i més del 80% dels del País Valencià. A més, els qui fixen la seva residència en aquests territoris tradicionalment han tendit a aprendre'l i a fer-lo servir en les relacions públiques i fins i tot familiars. Queda molt lluny de xifres de coneixement inferiors a la quarta part de la població que es donen, per exemple, a Occitània o a Bretanya.

- *Pel seu equipament lingüístic.* És un idioma plenament codificat, normativitzat i estandarditzat amb un total consens acadèmic i ciutadà, té una autoritat lingüística reconeguda i els seus recursos lingüístics i estudis sobre gramàtica, lexicografia, etimologia, dialectologia, terminologia, història de la llengua o onomàstica, són comparables amb els de les grans llengües llatines. Compta amb diccionari normatiu (el de l'Institut d'Estudis Catalans) i amb un gran nombre de diccionaris editorials, així com diccionaris d'equivalències amb les llengües més difoses del món, com són l'anglès, el castellà, el francès, l'alemany, el rus o el xinès. A més el català té una notable capacitat d'elaboració i difusió de neologismes de tota mena i un sistema organitzat per a la seva normalització.